

Vogelwerkgroep Midden-Brabant
Secretariaat:
Kloosterstraat 54
5175BJ Loon op Zand
vogelwerkgroepmiddenbrabant@gmail.com

Jaarverslag 2020*

**Het jaar 2020 stond in het teken van de Coronamaatregelen. Dit had tot gevolg dat vanaf maart/april de meeste activiteiten zijn komen te vervallen. Inventarisaties en tellingen konden toch doorgaan.*

Vereniging

Het aantal leden is in 2020 licht gestegen. Frans Mathijssen, Thijs Gijtenbeek en Kim Kokkelink hebben we mogen verwelkomen. Totaal zijn er nu 52 leden. Roos Backx heeft laten weten, vanwege haar leeftijd, niet meer actief te kunnen zijn. Wij bedanken haar voor het vele jaren lid zijn en haar belangstelling/aanwezigheid bij de ledenbijeenkomsten. Haar deelname aan de excursies en het inventariseren van de huiszwaluw in het bijzonder worden zeer gewaardeerd.

Doelstelling

- ✓ Verrichten van onderzoek
- ✓ Verzamelen van gegevens
- ✓ Geven van voorlichting door o.a. cursussen, excursies en lezingen
- ✓ Uitbrengen van publicaties
- ✓ Verrichten van onderhoud en beheerswerkzaamheden

Het bestuur

- ✓ Voorzitter Nico Hilgers
- ✓ Secretaris Jan van Rijsewijk
- ✓ Penningmeester Peter Slingerland
- ✓ Bestuurslid Marcel Morel
- ✓ Bestuurslid Gerard van der Kaa

Vergaderingen

De ruimte in het Heerkenshuis is dit jaar weinig gebruikt. In het begin van het jaar zijn er nog enkele vergaderingen geweest en heeft de Vogelcursus gedeeltelijk plaats kunnen vinden. Op 4 februari was de Jaarvergadering. Leo Ballering heeft eind februari nog een opfriscursus gegeven voor de Liveatlas. Op 26 april is Gerard van der Kaa beloond met een onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Dit vanwege zijn enorme inzet o.a. voor onze Vogelwerkgroep en de natuur in het bijzonder. In het Heerkenshuis werd hem de oorkonde uitgereikt door de Eerste burger van Oisterwijk.

Het Heerkenshuis en omgeving

Vooruitgang is gemaakt met het inrichten van het terrein rondom het centrale gebouw. Het grootste gedeelte omvat een braakliggend terrein waar geiten grazen van oud-hollandse rassen. Er is een natuurlijke oeverwaluwand gemaakt waar meteen door de zwaluwen gebruik van werd gemaakt. We telden

52 nestgangen. Ook is de natuurmuur zo goed als afgerond. Er twee steenuilkasten en een torenvalkenkast in het gebied geplaatst. De uitkijkpost boven op het transformatorhuisje is klaar en kan eventueel gebruikt worden voor een telpost voor de Vogeltrekking in het najaar. Aan de vervolmaking van het voedselbos wordt nog gewerkt.

Cursussen en Werkgroepen*

- ✓ Vogelcursus:
De Vogelcursus heeft dit voorjaar gedeeltelijk plaats kunnen vinden. Er zijn drie van de zes lessen gegeven. Zowel de theorie als de praktijk. Vanwege de Lock down moest de cursus halverwege worden afgelast. De laatste drie lessen worden op een later tijdstip hervat. Les 4 (voedsel, landschappen en biotopen), Les 5 (gedragsleer, roofvogels en uilen en Les 6 (vogeltrek).
- ✓ Peregrijn: *Redacteur Jan van Rijsewijk*
De digitale nieuwsbrief Peregrijn is ook dit jaar 4x verschenen. Dit jaar de nummers 47/48/49/50. Nummer 50 was een persoonlijke mijlpaal van de redacteur, vandaar een min of meer feestelijk nummer.
- ✓ Website: *Webmaster Jan van Rijsewijk*
Vanwege de coronamaatregelen is er weinig nieuws gemeld op de site. Geprobeerd is deze toch aantrekkelijk te houden voor de lezer.
- ✓ Landschapsbeheer: *Coördinator Nico Hilgers*
Op landgoed de Hondenberg is er voor Brabants Landschap een bos met fijnsparren, dat vrijwel geheel was opgevreten door de letterzetter, omgedaan. Daarna heeft men het weer aangeplant met gevarieerd plantgoed, zoals zoete kers, winterlinde, vuilboom e.d. , in de verwachting dat dit de biodiversiteit ten goede komt. In het najaar is er voor Natuurmonumenten onderhoud gepleegd op een heideterrein in de buurt van het Belvertsven. Het dreigde geheel dicht te groeien met grove den en vooral berk.
- ✓ Steenuil: *Coördinator Eric Poelen*

De activiteiten van de Steenuilenwerkgroep zijn in 2020 anders verlopen dan in de voorgaande jaren. Ondanks de beperkende maatregelen zijn de controles dit jaar soepel verlopen. Uiteraard hielden de vrijwilligers rekening met afstand houden en werd in veel gevallen van te voren overlegd of bezoek mogelijk was.

De aantallen broedgevallen en jonge steenuilen over 2020 zijn nog niet bekend. In november werden de laatste kasten gecontroleerd en schoongemaakt. Daarna worden de gegevens verwerkt en kunnen de resultaten op een later tijdstip worden opgemaakt.

✓ **Huiszwaluw: Coördinator Peter van Gestel**

Vanaf 2008 wordt de trend van het aantal huiszwaluwen in Midden-Brabant nauwlettend gevolgd. Hiervoor is de zeer gewaardeerde hulp en inbreng van de tellers nodig die elk jaar in 'hun gebied' het aantal huiszwaluwen in kaart brengen en deze gegevens aan mij doorgeven. De aantallen worden door Peter verzameld en verwerkt alsmede aan SOVON doorgegeven. 729 nesten zijn er geteld wat, vergeleken voorgaande jaren, een 'goed jaar' betekent.

Van april tot september is de huiszwaluwtoeren aan de Scheerman in Moergestel wekelijks geïnventariseerd door leden van IVN Oisterwijk samen met VWG Midden Brabant. Aan de huiszwaluwtoeren waren dit jaar alle 19 kunstnestjes bezet en na een regenachtige periode zijn de zwaluwen zelf gaan metselen met modder uit de omgeving op de cascoringen. In totaal 25 paartjes huiszwaluwen.

De plannen om in Hilvarenbeek een of twee zwaluwtillen neer te zetten is niet doorgegaan. De plaats bij de minicamping gaat niet door. De boer wenst geen 2 zwaluwtillen op zijn erf. De andere komt te dicht bij de weg wat voor ons weer niet wenselijk is. De boerderij het Groot Loo heeft een nieuwe eigenaar. Gekeken wordt wat daar mogelijk is.

✓ **Oeverzwaluw: Coördinator Nico Hilgers**

• **Heerkenshuis oeverzwaluwwand**

Vanwege coronamaatregelen is de wand bij de Leemputten niet afgestoken. De vraag blijft of het nodig is deze nog af te steken. Op ons terrein bij het Heerkenshuis is een nieuwe natuurlijke wand gerealiseerd. De zwaluwen maakten hier meteen gebruik van met als resultaat 52 nestgangen.

• **Beekse Bergen oeverzwaluwwand**

Francis en Nicole hebben dit jaar weer met groot enthousiasme de oeverzwaluwneesten geteld in de Beekse Bergen. Er werden maar liefst 104 nesten geteld.

**Van een aantal werkgroepen zijn de gegevens niet binnengekomen. In een later stadium worden ze bekendgemaakt in de Peregrijn.*

Excursies

Vanwege de coronamaatregelen zijn er geen excursies geweest. Zo is b.v. 'het Rondje Zeeland' en de excursie naar de Biesbosch komen te vervallen.

Inventarisaties/Tellingen

Ondanks alle coronamaatregelen zijn tellingen en inventarisaties toch doorgaan. Dit in achtneming van de voorschriften.

✓ De Hilver

In 2020 werd het hele gebied geïnventariseerd door leden van de Vogelwerkgroep Midden-Brabant en KNNV Tilburg. Niet alleen zijn de verschillende groepen overdag het veld in geweest, ook zijn er enkele avond/nacht bezoeken geweest.

✓ Hilverwintertelling

Vanaf september wordt er een keer per maand geïnventariseerd. Het gebied de Hilver is in 5 deelgebieden verdeeld en wordt geteld door 19 leden van VMB en 6 leden van de KNNV Tilburg. Deze activiteit gaat door tot 12-03-2021

✓ Zwaluwtoren Moergestel

✓ Klapekster telling (2x) Loonse en Drunense duinen

✓ Nachtzwaluwtelling Regte Hei

✓ Nationale vogeltrekdag uitkijktoren Haghorst

Lezingen

- ✓ 25/2 Opfriscursus door Leo Ballering voor de Liveatlas

